

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuschepliga augsta Keisara weleschanu.

Mahjas Weefis isnahk weureis pa udeku.

gahjums.

Malka ar peesufstifchanu par pasi:
Ar Beelikumu: par gadu 2 r. 35 L.
bes Beelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Beelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bes peesufstifchanas Riga:
Ar Beelikumu: par gadu 1 r. 75 L.
bes Beelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Beelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdods festdeenahm
no plst. 10 fahlot.

Malka par fludinaschanu:
par weenas flejas smallu rakstu (Petit)-
rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda eenem,
malka 8 lap.

Redakcija un ekspedizija Riga,
Ernst Blates biltschu- un grabmatu-bru-
tatawa un burtu-lectuwe pece Behtera
basnizas.

Rahditats. Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas. Celfschjemes sinas. Riga. Wez-Peebalga. Jaun-Rose. Kursemes Latweeschu tautas- jeb brijwestibas- swebtki. No Ruzawas. Lerpaja. No Dumbagas. Igaunu-seme. Peterburga. Smolenska. — Ahrseme sinas: Politikas pahrslatd. Egipte. — Par kustonischem, kas dshiw til pat semē, juhra, la augstu talnu galos. — Beelikuma: Kruustu-melderis. Graudi un seedi.

Jaunalahs sinas.

Baltijas domenu pahrwalde issinoja, ka nah-
koscha mehnesi is krona meschem tapfshot malka
wairakfolischanā pahrdota un proti Widsfemes
Latweeschu datā schahdas deenas un schahdas
pag. waldes:

4. okt. Wez-Wahlē	15. okt. Trschu m.
5. " Kuj. Ternejā	15. " Wiskalā (Kofn. dr.)
6. " Blomē	18. " Jaun-Slujenē
7. " Skulbergi	20. " Kosē
8. " "	21. " Nov. Enselē
8. " Lejas m.	23. " Babaschōs
11. " Sofē	23. " Breekulōs
12. " Mangalōs	25. " Strihkē
12. " Wainaschōs	27. " Slotā
13. " Grasdonā	27. " Startē
14. " Breeschu m.	29. " Mahrsneenā.

Wentšpils I. gildes tirgotajam, dsimtgodpil-
sonim un Wahzijas konsulam Edmundam Ma-
leram un dsimtgodpilsonim Paulim Gutschmid-
tam Wisaugstaki atlants dibinat alziju bee-
dribu sem "Wahres silku fabrikas beedribas"
wahda.

Pinu seme. Kahda tureenā awise sino, ka
lahds laupitaju pulks, pee kura peebedrojusches
dauds laupitaju, tagad aplahrt blandotees pa
Wabas gubernas meschem, no tureenā laupi-
taji pa naktim usbruhlot zeemeem un astahju efo-
schahm mahjahm un tahs islaupot. Tikai ja-
brihnahs, ka laudis, kuru widuzi laupischanas
noteekahs, isturahs pret laupitaju darbeem til
weenaldsigi, ka wini par scho nebuschanu pat
ne teefahm nepasino.

Lambowa. Rā no tureenā teel sinots, tad
1. septembri Lambowā nodedsis pilsehtas tea-
tris. Zilweku dshiwibas, gods Deewam, ne-
weena naw pee teatra degscharas bojā aishah-
juse, turpretim uguns wifu mantu tureenā te-
atra direktoram Golowinam aprijuse.

Ischernigowa. Jauna meita, godata mas-
pilsona behrns Ischernigowā, nesen atpakal is
rewolwera schahwa us N. kungu, Ischernigowas
aprinka teefas lozekla. Wini apzeetinaja, bet
pehz usnemta protokola atkal otkaida brijwā.
Israhbijahs, ka negribejuse N. noschaut, bet
schahweenu tikai isleetajuse kā beidsamo lihds-
kli, lai N. peespeestu pee prezibahm.

Telegrafa sinas.

Mastawa 8. septembri. Keisars, Keisarene,
Ironamantineeks, Georgijs, Aleksejs, Sergejs
un Bahwels Aleksandrowitschi atbrauja. Bah-
nusi jeb walsalā fagaidija augstakee administra-
cijas un kara preekscheeki un pilsehtas repre-
sentanti. Wises eelas, pa kuzahm augstahs per-
fonas lehni walejōs ratōs brauja, bija pilditas
laudim, kas gawiledami apfweiginaja fawu Wald-
neeku. Pee Iwersas pagodes Keisars, Keisa-
reene un zitas augstahs personas pašlanijahs
swehtbildēi un tad dewahs us Kremeta pili. —
Kremeta pili, Keisaru Majestetehm preekschā stah-
didamees, pilsehtas galwa fazija: "Keisar!
Mastawa preezajahs Juhš redsedama fawās see-
nās. Katrs jaunš apmeklejums ir jaunš pee-
rahdijums par to dshlo faiti, kas faweenō Jahru
ar fawu tautu. Schini faitē Juhšu Majestete
weenmehr atradiseet wisstiprato pabalstu pret ee-
naidneekem, tā abrejeem, tā eefschjeem. Mas-
kawās wahrdā man tas gods, Juhšu Majestetei
pasneegt fahl' un maist." — Keisars wischeh-
ligi atbildeja: "Es laimigē, Mastawā buhdams.
Pateizōs par firnigu fanehmumu." Schee
wahrdi tika pawoditi no pehrkōna-stakeem urah-
fauzeeneem. Keisaru Majestetes, zitus laudim
pilditas sahles apgahjuschi, dewahs pa Sarlano
ripu us Uspenijas basnizu un no tureenā Ischu-
dowa klosteri. Tad tureja brofasti Nikolaja pili.
No tureenā walejōs ratōs brauja apmelleit
institutus (ceestahdes). Pulksten 7 1/2 Petera pili
bija maltite, us kuru bija eeluhgti augstakee wal-
dibu wihri.

— 9. Par Keisaru Majestetu Uspenskas bas-
nizas apmekleschanu nahl schahdas sinas: Bas-
nizā ee-eeedami Keisaru Majestetes tika apfwe-
zinati no metropolita un wifcem garidsneekem.
Metropolitā Joanistis tureja schahdu rumu:
Wisudeewabihjigais Keisars! Ar ne-issakamu
gawilefchanu Dewi apfweizina Lawa pirmā gal-
was-pilsehta, kurai tas preeks fawā widū re-
dsēt Dewi, Lawu augsto Laulato Draudseni,
Lawus Keisaristkus Behrnus, turpmakai Kree-
wijas nahlotnei droschums. Sāhe Lawas leelahs
walsis firdi ir tagad meerigu darbu augli no
milioneem Lawu pawalstneeku fawahkti. Wih-
lestiba un pilniba no wifahm dshiwes puschm

un ruhpnēezibas arodeem, us wispahrigas Kreewu
isflahdes redsama, lai Lawai firdēi nepeekuhsto-
schu ruhpu widū par Lawas tautas labklah-
schanos un swehtibu buhtu par preeku un eepree-
zinaschanu. — Ar kruustu Dewi apfweizina swehtā
basniza, to kungu Kungu uszihgtigi un karsti
luhg-dama: Lai Winsch ar scho nepahrwaramo
sihmi Dewi us Laweem dshiwes zeleem apfargā,
lai Winsch wifu pretineeku dulo dumpibu is-
nihzina un Tew dod uswarefchanu par wifu
posta behrnu blehdibu! Mehs tizam, ka ar mums
faweenoti ari Deewa swehtee, kas schē duf, pee
Wisaugstakā trona luhgs un schini tizibā mehs
atrodam droschu pakauschanos, ka schi aishuhg-
schana nebus welta, jo swehtee raksti faka: ari
weena taifnā luhgschana dauds eefpehj! Lai
Deews pasarga Lawu ee-eeefchanu pee mums un
Lawu iseeefchanu no mums.

Kad Keisara Majestetes no basnizas wezala
bija fanehmuschī fahl' un maist, tad eegahja
basnizā, kur metropolitā notureja pateizibas luhg-
schanu. Pehz tam Keisara Majestetes lihds ar
metropolitu un garidsneezibu eegahja Ischudowa
klosteri.

— Pilst. 2 pehz pusd. brauja Keisara Ma-
jestetes, Leelfirsti, Montenegras waldineeks ar pa-
wadoneem us Keisara pawikonu isstahde, kur
wini no finansministra, generalgubernatora un
general-komisara tika fagaiditi. Daschadas is-
stahdes nodatas apflatijschees, Keisara Maje-
stetes ap pulksten 6 atstahja isstahdi, kur Wini
schehligi ar dascheem isstahditojeem bija runajuschī.

Londona 8. septembri. "Teims" raksta: An-
glijas fuhtnim Malet laista pawehle, lai darot
kediwan sinamu, ka winsch (proti kediws) ne-
drihstot neweenu dumpineeku wadoni nosodit us
nahwi bes Anglijas waldibas sinas. Arabi-bejs
un ziti apzeekinatee dabuschat Anglu adwokatus
preeksch aishahweschanas pee teefas. — Abde-
lals tika noschauts zaur Negeru saldateem, kam
bija usdods isplatit usajinajumu, lai pretojotees
Angteem lihds pehdigai afins-lasitei. — Kahirā,
Arabeeschu pilsehtas datā, neleeki nemeeri. Wol-
selejs peedraudejis ar schahfchanu no zitadeles,
ja wehl reis nemeeri rahdischotees.

Londona, 9. septembri. Is Kahiras teel
sinots, ka Damiettas saldati leeguschees Ang-
teem padotees.

Gelfhemes finas.

Revidents-senators, geheimrahts Manafeina kungs otrdeenās wakarā is Pēterburgas pa Rīgas-Dinaburgas dšelsšzēlu pahrbrauza atpakaļ us Rīgu.

Bidsemes gubernators, lambarlungs barons Uexküll-Gülbenbands, la ščejeenes Bahzu awises dabujščas dširdet, zetortdeen pahrbrauza atpakaļ us Rīgu.

— Rīgas jaunais biskaps Donats, la „Rīschl. Bestniks“ stahsta, gribejis pirmdeenu isbraukt, fawu jeparhiju apstatit.

Rīgas Wehrmana dahsa restorants, R. Ertafs, las dauds gadus restoraziju mineta dahsā turejis, šchinis deenās ahsfemē nomiris, kur iswefeleschanas dehl bija aishrauzis.

— Burwji pec Buhpes (Rīgas tuwumā) atkal fahkufchi degt. Bastipri duhmi jaw manami.

Zaur polizijas kontroli augusta mehnesi submani apstrahpeti 177 gabijumās — pret 79 pagahjuschā mehnesi: 52 ar rahjeenu, 72 ar naudas strahpi, 7 ar aresti no 1—21 deenai, 1 nodots kriminalteejai, ne-isschirta palika 41 leeta. Bes tam naudas strahpes dabuja 3 wesumu brauzeji un 1 omnibusa kufscheeris.

Scho sinu pasneedsot, mums negribot ja-issala noscheloschana, la muhsu laiks wehl tahdi submani atrodahs, las fahrtibu pahrkaphdami, teel no polizijas apstrahpeti. Waj tas til patihlami, la teel apstrahpētis un pa awisehm issinots, latram zil nelo attihstitam zilwekam tatschu jarauga fawi peenahlumi tā iswidit, la neteel apstrahpētis. Submani fawā starpā beedribu zehlušchi un beedribas wifur strahda preeksch wispahrigas isglitibas, tapeh; zerams, la ari starp submaneem zaur winu beedribu ar laiku masinafees to flaitlis, las no polizijas apstrahpeti.

Kahds schwindleris, la „Rig. Ztnga“ raksta, šchinis deenās isleetajis kahdu lauzineeku mallas pahrdeweju schahdi: Pee ščejeenes weefneeka L. pagahjuschā festsdeenā nonahja jauns, labi gehebes wihes, peedahwadams partiju mallas. Treschajā deenā atweda malku, un 67 rbl. ismalfaja. Pee beidsamahm asim weefnijā eera-dahs semneejusch, luhgdams, lai winam, la mallas ihpafschneklam, ismalfatu naudu. Jaunais zilwels usaiginaja winu un mallas wedejus nonahkt kahdā kneipi, kur submaneem ismalfaja pa 70 kap. no afs peewedamas naudas un tad pasuda, un semneeks bij peekrahpts.

Dinamides baltā basniza. Schahs basnizas lozekli pebrnwafar baudija to preeku, la winu jaunais Deewa lauks wareja tapt eefwehtite. Scho wafaru winu wejā basniza, lura tagad til toti isgreinota tapuši, wilktin well sewi apmeklet un Deewa-wahrdus dširdet. Zeb waj tas neta nesajtu, la jauna, jauka altara bilde, muhsu Bestitā, u ar Pēteri us juhras rahdidama, Pēteri grimstam — Bestitaju winam rolu sneedjam! „Al, tu mastizigs, lamdehl tu schaubees?“ Schee Kristus rahschanas-wahrdi zaur scho bilbi teescham speh; flubinat, peh; tijibas un pateefibas dšihtees. Wisa basnizas eefschpufe jauki ispehrweta, tāpat ahpufe saws grelnums dots! Tā tab 15. augustā bija eefpehjams, schepat Deewam, la darba palihdsetajam, par mineteem flaitumeem un derejumeem no firds pateiktees. Lai ari muhsu zeen. mahjitajs un muhsu basnizas preekschneeka lgs par til dauds publineem firsnigas pateifschanas no wifseem Dinamides baltās basnizas lozekteem fanemtu. — Droschi zeru, la nahlamiba muhsu basnizai karsti ilgotu fehtu peefschirs. Ed. R. . .

No Doles. Nesen „Mahjas Weests“ sinoja par retu dabas atgadijumu, la Rīgā leels eewas koks dabujis schini wafarā otru reisi jaunas lapas. Par tahdu paschu dabas parahdijumu ari es schē pasinoju; jo pee manis Leifschan mahjā lasthanu koks otru reisi lapas un ari seedus dabujis, no lurreem weenu schihs lapas redakzijai peefuhstiju. Tas gan reti buhs peedshiwots, la septembra mehnesi koks ar seedeem lepojahs.

J. Sehje.

No Wej-Pebalgas „B. B.“ dabujis schahdu sinu: Laiks pee mums tagad, ihpafchi fahlot no 15. aug. loti patihlams un auglīgs. Leetutinsch arween ustrasina un alasch tā, la ihis dahsneeks to mehds darit. Tad atspihd atkal filta faulite. Ari naktis ir lehnas un wifai filtas — lihds 15 grabdu. Rudsi ir apfehiti un salo brangl. Schodeen, 29. augustā, kahds kaimafsch peenefa pilnigi isplaukufschu un wifai fmarfchainu, fehrtmaufschu (pibladschu) seedu fshenturu. Kaut kahds laiks bijis ap labibas augfchanas laiku! — tā tagad issauzahs muhsu semkopji. Pagahjuschas pirmdeenās 23. aug. naktis bij loti siberota un „wezais tehws“ ruhja ne-apstahdamees. Bij ari gan brangs leetus, paleels wehjsch un ari krufa, bet ihpafcha postā nepadarija; tikai kahdu labibas gubinu faplublaja un kahdu juntu papuringa.

Jaun-Rose, 23. augustā 1882. Kahdu sawadu seemu pawadijam, tahdu ari wafaru peedshiwotam. Kahda pagahjuscha seema bija un kahda schi wafara ir, tahdi schē abi gada laiki naw ilgi redseti. Seemā dauds naktis termometers peh; Reomira rahbija 2—5 grabdus siltuma. Ra peh; tahdas filtas seemas wareja zeret us siltu pawafaru, tā ari bija. Maria mehnesis gahja jaw us beigahm, kad ihsteni filts laiks eefablaks un pastahweja gandrihs weenadā siltumā lihds 27. aprilim. 18. aprili bija pee mums filts rihdā 16 grabdus, pusdeenā 20 un wakarā 13 grabdus R. Tahds filts laiks agrā pawafarā wifu dabu ahtri atdshwinaja. Wifs fahla radibā atmosfēes. Kofi jaw preeksch Zurgeem taifshjabs plaukt, meschōs, plawās, laukōs un dahsōs jaw agrejabs pawafara pukites fahla seedet. Wifur bija preeks par filto, jauko pawafaru un jaunas zeribas us auglīgu gadu. Tē beidsamās aprila deenās, no 28. aprila fahlot, greefahs zitāds laiks. Ugra filta laika weetā dabujam atkal aukstus laikus ar auksteem wehjeem, leeteem un sneegeem. Schai laika zitureis termometers aukstumu no 2—4 grabdehm rahdija. Ra schahdam aukstumam pirmahm pulkehū un jaunai usdihgufschai sablei par laupijumu wajadseja kreist, ir faprotams. Schis aukstums it ihpafchi flahdeja purwju plawahm. Peh; kahdam nedetahm gan aukstums un naktis falnas mitejahs, bet ne wifās weetās no wina padaritā flahde labojahs. Zaur agro, filto pawafari zerejam schogad bagatu feena un ahbolina raschu dabut, bet schis aukstums un wehlakais faufums un karstums feena un ahbolina augfchanu loti aiskaweja, tā la feena, bet jo wairak ahbolina, schogad knapi dabujam.

Ap wafaraja fehjas laiku usnahja reisu reisahm leetus, bet gandrihs wifā juniija un juliija mehnesi un pirmās augusta nedelās neredsetis karstums un faufums muhs peemeljeja. Juliija mehnescha karstums fajneedsa pee mums nedsetu augstumu, pusdeenā faulē zitā weetā pahri par 40 un pahrehfli lihds 30 grabdehm. Wafschinis mehneschōs efam leetus redsejufchi. Tā la uhdens trubhums ir leels un wifā schai laika peewedams. Par walti flaitijamees us latra padebescha, no ta leetus gaididami. Zitureisi tee

pa weenu un otru pufi aishahja un la rahbijahs, zitur semi atweldsinaja un notwihkufschus laukus atspirdsinaja, bet muhsu kalni un lejas bes leetus palika. Kad daschureis nahja, tad ar leelu wehtru un maseem krufas graudeem lija. Krufa nelo neschahdeja, bet tahdi leeti ari nelahdu leelu labumu nedarija, jo peh; tahdeem leeteem atkal faule fawus karstus starus us semi fuhstija un tā to welganumu, lo leetus tai bija pasneedsis, drihs ween twaikōs pahrwehtra. Zaur schahdu pastahwigu karstumu un faufumu semkopja zeriba us labem augteem arweenu masinajahs.

Rudsi un seemas lweefchi par seemu bija wifur wefeli palikufchi. Bet seedu laika attrahpijahs leels wehjsch un ihsti pa-aulks laiks, tā la rudsi ihsti pahrgraudaini palika. Ap seedu laiku ari naktis falnas bija, luras semās weetās stahwedamus rudsus aifsaldeja un zitam faimneekam tā nosaldeja, la retās weetās bija laki janoplauj. Zigi pastahwedama faufa laika dehl ari rudsi ahtri gatawi kluwa, tā la daud deenu bija agraki janoplauj, la zitōs gaddōs, ja, feena pilniga fawahfchana, las schogad laba laika dehl ari labi weigahs, bija ja-astahj un papreekschu ar rudsu noleetaschānu japasteidsahs. Laika gan rudsus eefahlam plaut, bet daschi tomehr schehlojahs par stipru birschānu. Lai ari rudseem fawas lihstas bija japahrzeefsch, tab tomehr ar rudsu un ari ar seemas lweefschu augumu un iskhlumu waram pilnā meerā buht. Bet ne tā ar wafaraju. Wafaraja gan dabuja fahihgt, tomehr ne wifur pilnigi, bet zaur pastahwigu faufumu loti mas ijauga, tā la ta daud; weetās ar plehshānu bija nopluhjama, ja to paschu negribeja tihrumā atstah. Lini, no lurreem muhsu semkopji leelako naudas eenahfchānu dabu, zitās weetās bija ar isklapti janoplauj, waj ar zirpi janogreesch, lai isfehito fehllu no teem atdabutu. Ra rudsi schogad agraki gatawi tika, tā ari wafarajs. Schis bija ar leelu steigfchānu nokopjams, jo gandrihs wifs reisā gataws kluwa; tā la semkopjeem schinis beidsamās nedelās bes kahdas atpuhichānāhs wajadseja ar steigfchānu strahdat, gan naktis ar welschānu, gan deenās ar labibas nowahfchānu. Leelaka data faimneeku jaw ir labibu noplahwufchi un linus nopluhkufchi. Zaur to nu, la wafarajs un lini schogad tahdu ne-isdewigu raschu dewa, pee mums nu ir ruhpes leelas, kur nemsim rentes-naudu, lo muischā makjat un no la paschi un muhsu lopini lihds nahkofscham pawafarim pahrtiksim. Weenigais atspaidis mums buhs rudsi. Lopu baribas knapuma un masu naudas eenahfchānu dehl, mums wajadsehs labu teefu sawu kufkonu pahrdot, lai dauds mas schai gadā waretu zauri speeftees.

Schodeen ir gads, kamehr pee mums beidsamo konzerti un weefigu wafaru isrihloja. No tā laika naw pee mums, ne ari muhsu apfahrtne nelahdu weefigu preeku bijufchi. Tikai Gaujenes draudse, Swahrtawā, juniija beigās konzerti un satuma-balli isrihloja. Konzerti isrihloja Swahrtawas leeklunga riju maschinu schluhni un satuma-balli sakumōs. Isfludinajumōs ne-bija teikts, kahdam mehrlim par labu.

Scho wafaru neween stahdi peh; flapjums ilgojahs, bet ari zilweli, leelo karstumu newaredami isturek, uhdeni peldebamees, atspirdsinafchānos melleja. Tā ari diwi jaunekli 7. juliijā feenu plaut beigufchi un brokastu paturejufchi. Waidawā kahdā padfika atwarā ap pulkst. 10 gahjuschi peldeetes. Tani no abeem jaunekleem weens wilnōs kahwi atrada. Pakalpalizis tehws loti sawu brango dehlu apraud un nemas naw

apmeerinajees. Mas gadu pa-est, kad Waidawa fawu upuru neprafa. Tā tas ari ir fchogad bijis. Sχis jaw ir otris zilweks, kas fchogad winas wifnōs nahwi atrada. Birmais, lahda feewa, noslibka 7. janwari. Wina bija gar lahdu Waidawas stahwu un augstu krasmalu gabjufi un tur laikam peepeschi upes dšikumōs eeflihdėjufi un meera-weetu atradufi. Bes fcheem diweem zilwekem ari muhsu kaiminōs Alfχkas Sewetu dšinawu dihi tresχais zilweks, jaunelis, peldotees noslibjis, mas deenas preelχch mineta jaunella flihlχchanas.

Zaur pastahwigu faufumu ari mechi stipri ifkaltufchi. Tadeht tad ari muhsu aplahetnē fcho wafaru dauds weetas mechi un purwi dega. Neeen Jaun-Rofe, bet ari wisahm aplahretejam muifchahm, kā: Jaun-Laizenes, Korwas, Alfwiku, Bormanu un Winzes muifchai, leelala jeb masala fklahde ir notikufi zaur daudskahrtigu mefchu un purwu degfchanu. Leeli duhmu - fiabi daudstrei sinoja leelo mefcha degfchanu. Dasχōs wakarōs un rihtōs bija malu-malas duhmu pilnas, tā ka wifs apgabals kā ar beesu miglu bija pildits. Pat istabas logus tahdās reisēs newareja walā turet, ja negribeja, ka lai ari dšihwojamas telpas ar duhmeem un deguma fmafu neiktu peepilditas. Ar mefchu dšefchānu newareja tā weiktees, kā dasχōs gadōs, tadeht ka akurat tai laikā semkopjeem bija nepezeefchami lauka darbi jastrahdā. Waidaweets.

Pehz Kurfemes statistikas komiifjas sinahm, kas fakrahtas pehz no privatmuifchu muifchaswaldehm eefuhstiteem sinojumem, pehdejā faimneejibas gadā (no Turgeem 1881. lihds 1882. g.) Kurfemē bijuse loti naiga semneeku zeematu pahrdofchana, leelala nekā wifōs preelχchējōs gadōs. Proti mineta faimneejibas gadā pahrdoti ne masal kā 1110 zeemati, kopā 151,464 puhweetas (lihds 51,500 defetinu) leelt, par 4,348,469 rubleem (t. i. puhweeta par 28¹/₂ rubl.), tā ka no 11,906 zeemateem Kurfemes privatmuifchās ap Turgeem fχ. g. bijufchi pahrdoti jaw 8104 zeemati, jeb 68 proz. Par wifseem fcheem 8104 zeemateem aismaljatōs lihds 28,286,000 rbl.

Kurfemes Latweefchu tautas- jeb brihwestibas-fwehtki, 29. un 30. augustā ir fchogad pa wifseem 5 aprinkeem it dšihwi un ar it stipru peedaliχchanos tikufchi noswineti. Sχi ir loti jauka fihme no Kurfemes Latweefchu leelakas pamofchanahs un beedrofchanahs no winu faju fchanas preelχch tautas angstakeem noluhkeem un leelumibas. Un zil jauks un nopeetnis mehχkis ir tahdeem tautas-fwehtkeem, zil tee pajautrina un eestiprina uf jauneem zihnimeem, zil tee paplafχina redses-aploku un modina apnemfchanos, zil tee ifplata wispahderigas sinafchanas, fiiprina labas eegribas un pozila godigu ifturefchanos. Zelgawas aprinki fχos tautas-fwehtkus fwineja Zelgawas Latweefchu beedriba un Bahrbeles Latw. labdarifchanas beedriba; pehrngad tee fchē tika fwehtiti ari wehl Bauftā un Raubite; naw sinams, lahdu eemestu deht tas fchogad kē wairs naw notizis. Tulkuma aprinki fchee fwehtki isrihloti no Tulkuma Latweefchu beedribas — wispirms Durbē un tad Tulkumā pašā, tahlal Slampē, Puhri, Bifstōs un no Anneneeku Latw. labdarifchanas beedribas Annas muifchā. Jaunpili, kur fchee fwehtki pehrngad it jauki tika noswineti, fchogad naw tikufchi rihtoti. Kuldigas aprinki tee fwehtiti no Wentepils Latw. labd. beedribas un ari wehl Skrundā un Kurifχōs: kē pat Kuldigā un Wez-Swahrdē tee gan pehrngad, bet fchogad wairs naw tikufchi rihtoti.

Alfputes aprinki ir Leepajas Latw. labd. beedriba un Behrkones dšeedataju-koris fχos fwehtkus noswehtijufchi. Sχlpiis aprinki fχos tautas-fwehtkus fwinejufchi faweentee Sezes-Sχres dšeedataji Seze. Taurkalnā tee fchogad palaiſti tāpat bes lahdas fwehtifchanas garam. Bet lai beedrojamees un zihnamees, ka topam fiipri, til beedrofchanā atrodahs muhsu wara, til beedrofchanā nem muhsu wara labas faknes. Tapehz — ar Deewu, zaur weenprah-tibu pee mehχka! — a — s.

Ro Ruzawas. „Ewangelists“ Rigas baptistu awife, ir eedrofchinajees no Ruzawneekem fwarigas apwainofchanas laudis islaift, kuru deht muhsu pagasta walde tagad tos wainigos ifsuhdsehs. „Ewangelists“ rakstijis, ka Ruzawneeki tee leelakee dšehreji eſot par wifseem ziteem Kurfemneekem un Widsemneekem; wini eſot zeeti zilweki, kas Deewa walstibai (laikam zaur baptisteem) gruhti pee-ectami. — Waj reds, lahda goda laupifchana. Sχi wehste ir ispluhduse pahr dauds Wahzu un Kreewu awifehm. Tahda ſina ir leela apwainofchana, ko newar pazeest. Rakstitajam Ruzawā ir 4 kalpi un 3 no fcheem brandwihnu pee luhpahm nepeeleet. Tas zotortajs dšer fawā laikā pa glahſiti fχnawfcha; bet kad winu par dšehreju fauktu, tad nefinu, waj winsχ ar wahrdem ween jeb ar duhri atbildetu. — Ruzawas draudse fklaita pehz tuhlfstofcheem, kuras par dšehrejem daudſinot, grehtu peln.

Behrseem janwara mehnefi man aukſtā laikā gabijahs uf Leepaju braukt. Zekā usbrauja man diwi paſiſtami Ruzawneeki. Peebrauzam pee Bernata kroga; trihzejam noſalufchi. Es litu krodſineklam preelχch mums trijeem fχnawfχus eeleet; bet rau! weens Ruzawneeki, Skahb . . . nedser, folu otram, Juht . . ., ari tas nedser. Zits Ruzawneeki bija Grobinā paſtōs (pee pilsteefas). Winam gabijahs tur ar baptisteem farunatees. Sχee wifus noſmahdeja, kas brandwihnu dšer un uſflaweja fawus laudis brandwihna nedserfchanas deht. Uf to Ruzawneeki Rehw . . . atbidēja: „Juhs nedsehejus isdšireet; pee mums naw tahda lepniba. — kas dšer, tas dšer; kas nedser, nedser. To mehχ nemas ne-eweheprojam; par peemehru: es ari nedseru, juhs man par weenu glahſi brandwihna warat wifu Grobinu atdot, — es tomehr nedserfchu, ne tadeht, ka glahse brandwihna dšerfchana ir apgrehziiba, bet tadeht, ka es eſmu apnehmees nedser.“ Baptisti: „Tad tu eſi gan ihſis wihrs; pee mums tu par wezbrahli kluhtu eegelts.“ — Rehw . . .: „Tad juhs muhfejōs dauds wezbrahlu atraju, jo pee mums ir dauds tahdu, kas tāpat kā es, brandwihnu nebauda“ — bet ne wini ar to diſchojahs, ne ziti winus tamdeht angſtali uſtur . . .

Ro fcheem pateefigeem gabijumeem „Ewangelists“ waretu atgifi, ka ari Ruzawneekōs — un es faku leelala dala, nekā winsχ doma, — kas ne buht fχnawfchi ne mutē nenem. Bet nu runaſim no teem, kas fawu glahſiti dšer, un ko tomehr nedrihſti par dšehrajeem daudſinat, — waj tee ſinti un tuhlfstofchi naw zaur „Ewangelista“ kengafchānu dšiti eewainoti un apbehdinati, waj 8. hauſlis „Ewangelistam“ naw ſinams? Ro baptisti ſazitu, kad lahds no Lutereem wifās awifēs daudſinatu, ka baptisti un winu feewas dšer brandwihnu, kad pee ta pi-parus peeleet; baptisti ſmeχke tabaku, bet nakti,

*) Krodſineeki dasχreis pilsojāhs, ka Ruzawneeki Leepaja brauzot, mas tehejoj; Ruzawneeki imulſinajot wifu nakti, til lahduſ lapelkus patebreewami. Pautis no ziteem pagasteem raudj wairai patehrejot.

ziti gul, tee fwehtdeena ſwejo ſiwis, bet upitē, kas meſchā tek, kur war zeret, ka tos neredsehs, baptisti kaujahs ar fawahm feewahm u. t. pr. Redſ, fchee gabijumi ir muhsu puſē notikufchi; bet mehχ no teem awifēs nerakſtam bes ſewiſch-kas leelas wajadſibas, kā fχoreis; jo mehχ negribam un nedrihſtam weena un otra netikla deht wifu draudſi apwainot; mehχ eeweheprojam, ko awife „Ewangelists“ un wina ſinotajs neſchkeet protot: ka 8. hauſlis aisleeds fawam tuwakam, ne wehl wifai draudſei (lahda neleefcha deht) niknu ſlawu ſazelt. „Ewangelists“ ifrahda gaischi, ka winsχ ar to warifeeri ap-leezina: „Es tew pateizu, Deews, ka es ne-efmu tahds, kā fχis muiteneeks, neds ari kā Ruzawneeki, kas Deewa walstibu newar eemantot.“

Dauds awiſchu redaktori bija iſchakli to ſaimofchanas wehſti no „Ewangelista“ inemt; redſem, waj wini ari buhs til iſchakli, no fchi pretrakſta fawās lapās paſtahſtit.

(Chr. S.)

Leepaja. Kugu kapteinis J. J. Ziepe un kugu zimermanis Friſchmuts 2. ſeptembri ſwinejufchi fawas ſelta lahſas. Tā tad weenā deenā diwi ſelta lahſas maſajā Leepajas pilſchē! Teeſcham rets gabijums!

Leepaja. „Lib. Itg.“ rakſta, ka 5. ſeptembri Tules-damſtugi „Straſch“ tur nowedis leelaku laiwu, kuru ſakehra juhrā ſtarp Rigu un Wentepili ar lonterbandu. Laiwa, kuras brauzeji wif jaw noſfirmojufchi wihri, eeraudſidami tules-damſtugi, mehginajuſe iſbeht, wifus ſehgelus uſwilkdama un ſawu lahdiņu iſmeſdama juhrā. Lahdiņſch faſtahwejis iſ lahdam 50 muzahm ſpirkta.

Ro Dundagas. 17. julijā fχ. g. Dundagas nowadam bija ſawada goda-deena. Muhsu leelſkungs Kahrlis v. d. Oſten-Saken ar ſawu leelmahti Klara, dſimufe v. Keudell, fwineja fawas ſudraba-lahſas pehz 25 nodſiwootem laulibas gadeem. Wahzeefchi un Latweefchi, abi katris taiſija goda-wahrtus, un uf to zelu no pils uf baſnižu un tahs ſtarpas ſtarp abeem goda-wahrteem iſpildija ar mejahm un eglitehm, tā ka wifs tas zela gabals, lahduſ pahru ſints folus iſfkattijahs kā leela gatwa jeb aleja. No rihta plſſi. 1/28 Puifchkalna dšeedataju koris, Dreiberg lga wadifchanā, pils galerijā faſtahjuſchees, zeenigajos uſmodinaja ar 4-balſigu dšeedafchānu diwi perſchahm no tahs dšeeſmas: „Teizi to Kungu“ u. t. pr. un tad wehl uf to ſazeretu dšeeſmu: „Debeſ Kunga wahrdā nahkam“ u. t. pr. 1/210 zeenigaje loſchā prozeſijā ar ſaweem behrneem, radeem un draugeem nahza tahjahm no pils pa apne-joto un ar goda-wahrteem un dauds karogeem iſpuſchlotu zelu uf baſnižu. Lai gan bija feſt-deena un ſteidsams feena laiks, tomehr baſnizās preelχchā lauſchu pulks kā muhriſ bija faſtahjees katrā zela puſē un zeenigos ar godprah-tigu ſweiginafchānu pawadija baſnizā, kur abi Dundagas mahzitaji, Krauſe un Blumenthal ſk. winus eewadija. Pehz Wahzu dšeeſmas: „Lobe den Herrn“ u. t. pr., zeenigais pahriſ noſtahjāhs altara preelχchā uf dahrgo deſi, ko Dundagas Wahzu cerehdnu kundſes paſchas bija iſchuwuſchās (iſrakſtijufchās). Mahzitajs Krauſe kungs tad Wahzu walodā, papreelχch Deewu peelhhdſis, eefahla laulibas atjaunoſchanas runu ar teem Dahwida wahrdem: „Kas es eſmu, Kungs Kungs un kas ir mans nams, ka Tu mani lihds ſchejeenes eſi wadijis?“ 2. Sam. 7, 18. Sχos wahrdus iſfkaidrobams, winsχ zeenigajo pahri aſtrahdija uf Dahwidu, kā tas uf ſawu tiktahl nodſiwooto muhſchu atſlatida-

mees: preezigi Deewu flawè, la tas schehligi to tiltahi wadijis. 2) Basemodamees atfihst, las winsch ir un la Deews tatschu par winu gahdajis. 3) Ka ne us weena zita, la ween us to lungu Kunga, ari us tahm wehl nahlamahm preefschdeenam winsch leel fawu zeribu un pakauschanos. Ar to winsch ustrahdija, la ari muhsu Dundagas zeenigajee us fawahm fudraba-lahsahm, kuràs wineem jaw pus muhscha gabals ais muguras, to paschu tè nu atfihst un eewehro un it la no jauna ar wifu fawu namu apnemahs kalpot tam Kungam. Peemineja ari, la leelkungs preefsch scheem fwehtleem basnizu pa jauna lizis apkopt, ismahlet un wajadfigas weetas apselitt u. t. pr. Us to winsch tos no jauna eewehrtija fawà 25. gadus nodshwotà laulibà. Tad Buischkalna foris dseedaja: „Las Kungs ir mans gans“ u. t. pr. Behz 41. dseefminas: „Lihds schejeen Deews firdeschehligi“ u. t. pr. Mageeres mahjitajs Blumenthala lgs runaja par praweescha Jesajas 54, 10. wahrdeem: „Kalni atkahpfees un patalni schaubifees, bet mana schehlastiba no tewim ne-attahpfees un mana meera deriba neschaubifees! fala tas Kungs, taws apschelotajs.“ Behz scheem wahrdeem winsch tam zeenigam pahrim wispirms wehleja Deewa schehlastibu un wisadas labas laimes us to nahlofchu muhscha gabalu. Tad teem atgahdinaja schihs deewigas solifchanas, lo jaw schini fawà pusmuhschà peedfihwojuschi, un lo wehl jo projam us preefschu warot zeret, dshwodami pehz ta debefs Kunga prahta un pawehles u. t. pr. Koris tad dseedaja 95. Dahwida dseefmu: „Mahzeet, un peeluhdsefim“ u. t. pr., un tad ar „Swehti, Kungs un fargi,“ un „Swehtischanu“ nobeidsahs swehts basnizas darbs. No basnizas zeenigajee atkal tapat kahjahm aigahja atpakat us pili.

Behz tam drihs pili fapulzejahs Dundagas pagasta walbe un wehl kahdi eewehrojami zilweki us zeenigajo pahra apfweizinaschanu. Pagasta wezalais, Rowitscha lgs, pirmahs zeenigajos ustrunaja, papreefsch apfweizinaschams un tad peeminedams: 1) Ka ne zitadi, la no mihlestibas speesti Dundesineeki tè atnahkuschchi, Zums zeenigajee us Zuhfu fudraba lahlahm wehlet laimi, wefelibu un wifu labu un ta wehl. 2) Pateiktees par teem labumeem, lo lihds schim fanehmuschchi no Zuhfu tehwischkahm rokahm. Ihpaschi, la leelkundse pee lasretes ustureschanos wehl ari pasneeds fawu palihdsigu rozinu. 3) Zuhgtees, ja kahdu reis lo darijuschi, las israhdijschès la pretiba, to ta ne-eewehrot, bet pahrschlatitees un ta wehl. 4) Wisi kopà wehledamees, joprojam dshwot kopà mihlestiba un weenprahtiba; jo zaur mihlestibu un weenprahtiba ween wifceem war labi klastees u. t. t. Beidsot winsch peemineja, la ar pagasta peedafschanos winsch zeenigajee apgahdajis masas dahwaninas, lo teefas preefschneeks, Klauberga lgs pasneegs. — Us to Klauberga lgs pasneedsa tahs dahwanas, diwus gredsenas ar brisanteem, las kopà malfaja 290 rublus. Leelkungs fawà un leelkundses wahrda, las pate latwisfki nezil neprot, pateizahs firfnigi par wifu schè parahditu mihlestibu un issazija zeribu us palihdsibu pee labklahschanahs. Ari leelkundse lihds bija loti aigrahbta un aiskustinata firdi. Behz tam wezais fkolotajs G. Dünsbergs zeenigajee pasneedsa masu grahamiatu, turklaht runadams pahrus wahrdinus, la winsch zeenigajee scho maso grahamiatu, kurà fakrahjis wifas tahs dsejas, lo tehnam un leelkungam pascham un dascheem eewehrojameem brihscheem

un jaungadeem dsejoes un dseedajuschchi winu augstibai us schim fudraba lahlahm pasemigi noleekot preefschà par peeminu pagahjuscheem laikeem. Lihds ar to wineem nowehlot wefelibu, laimi un preeku us scheem preezigeem fwehtleem un projam; jo 25 gadi ir labs laika brihdis, zaur kuru Deews schehligais tos iswadijis, un lai wehl jo projam wada un dod peedfihwot preezigas selta-lahsas. Tad issazija paldees par teem labumeem, lo parahdijschi un la nowehlejuschi to godu, schini goda-deenà winus apfweizinat. Wehlejahs, lai zeenigajee arween un ilgali mahjotu Dundagà un paschi redsetu lauschu preekus un behdas, wajadshbas un truhkumus, tad Dundaga wairak peenemtos labumà un buhtu wineem wehl jo wairak pateiziga u. t. pr. Koris dseedaja: „Saldais meerin“ (no Romberg); „Kur firdis miht“ (no Fl.). Us tahm dseefminahm zeenigajee weesi klausjahs ar usmanibu.

Behz nodseedatahm dseefminahm fkolotajs Trauberga lgs wifu dseedataju wahrda peemineja, la zeenigaji pa ahrsemehm zelodami, dshdejuschchi gan dauds jaukafas un patihlamakas dseefmu flanas, pret kurahm muhsu Buischkalna foris gan wehl ir masu un pawahjisch, tomehr tahs balsis, las tè atskanejuschas, nahkuschas no firds; la turam zeribu, arweenu wairak eemehginatees, us zeenigaju selta-lahsahm jo koschaki un patihlamaki padseedat u. t. pr.

Ubi zeenigaji par to wifu no firds preezajahs un firfnigi pateizahs par wifu to parahditu zeenibu.

Behz pusdeenas leelkungs wifam pagastam dewa goda meelastu klajumà us galdeem, las rindu-rindas bija fazelti, pee kureem wifus seh-dinaja, ehda un dshetra preezigi. Zeenigajee paschi ar behrneem un weeseem ari tur parahdi-jahs, un ar pagasta wezajaju, preefschneekem un wehl ziteem pagasta amata-wihreem kopà fadscheta glahses wihna, pee lam tad ari atskaneja daschas jaukas runas un augstas laimes wehlefschanas, wispirmal muhsu un wifas Kree-wu walstis augstam Semestehwam, tad ari muhsu zeen. leelkungam, leelmahtei, winas behrneem u. t. pr.

Tà preezigi pawadija wifu to pehzpusdeenu, un ari paschi zeenigaji bija loti preezigi un firdi aigrahbti, la tee fwehtki til patihlami isdemuschees. Likween, la pee galdeem meelastu fataisitaji un isdalitaji nefaprata lahrtibu, zaur lo gabijahs ziteem masas nepatiffchanas, bet las wifa ta jaukuma deht palika gluschchi ne-eewehrots. Koris pastarpam dseedaja daschas dseefminas un ari tautas-dseefmas.

Balarà wifa pilsaplahrtne bija apugunota ar wifadeem raibeem un krahfoteem uguneeem jeb lampahm, kureem pa starpam witnojahs bengalu leefmas, schnahza un spridinojahs daschadachadi schwermeri, raketes un uguna-lobes schahwahs gaisos augsti jo augsti, no kurahm zitas ischschirahs la gaischas swaignites, zitas un ihpasc. tee schwermeri, sprahga piuks un pauks! la rihbeja ween un fabaidija daschus bailigus firsus. Teescham tas wifs to walaru bija jauks un waren patihlams flats; un laudis, kaut drihs pusnachts jaw bija klast, wehl ne buht newareja fataisitees atstahst to jaukumu, lo Dundagà ilgu laika nebijam redsejuschi.

Tà jauki un preezigi nobeidsahs tee goda-fwehtki un ari pehz tam wehl lungi un laudis tos peemineja preezigi. Lai Deews dod jo projam lungeem un laudim, pehz pagasta we-

zakaja wehlefschanahs, mihligi un weenprahrtigi kopà dshwot muhscham!

To ari wehlahs Dundesineeks.

Iganau seme. „New. Beob.“ sino, la 26. augustà ap plst. 12 deenà gandrihs notikufe leela nelaimè pee Rechteles muhschas peederigà, jaunusbuhwetà Kule frogà un proti zaur lauschu ne-usmanibu. Mineteè laudis bija kahdà frogà lambari fapulzejuschees, kur labs krahjums schaujama pulwera tika usglabats. Zaur ne-usmanigu apeefchanos ar spitschkahm eefabla degt aisedsinajamais schnoris, ta la tas wairas nebija dshschams; weena data no pulwera aisddegahs ar leelu sprahdseenu. Tschetri istabà efofchi zilweki tika zaur sprahdseenu weegli eewainoti un dabuja degschanas bruhjes. Bet pus jumta un 2 pehdas beesais muhris ir pahrschlehti un gaisa ussperti. Weetahm muhri pawifam apkrituschchi, wifas logu ruhtis un durwis issprahguschas. Behz notikuscha sprahdseena fahla degt bakki un us bebnina efofchee falmi, bet ihfà laika zaur muhschas ihpafschneeka stingu palihdsibu, lam ari ugunsprize bija peerokas, degschana tika apflahpeta. Mantas gan naw nelahdas fadeguschas, tomehr stahde deesgan leela. Schka pate bijuse apdroschinata.

Peterburga. „Wald. Wehstnesis“ sino, la Wisaugstaki pawehlets, Masflawas istahdi pawilzinat lihds 1. oktobram.

— 3. septembri Japanas prinzis Arifugawa apmekleja Petra-Pawela basnizu, deewbihjigi noleeza galwu pee nelaiika Keisara sahrta; no tureenas apmekleja Petra Leelà nameli un pagodi us nelaimes weetas. — 3. septembri prinzis aishbrauja us Peterhofu, kur stanzija winu apfweizinjaja leelfirsi Sergejs un Pawels Aleksandrowitschs, Leuchtenbergas herzogs un Oldenburgas prinzis. No tureenes, goda ~~zitas~~, dewahs pa pilsehtas eelahm us Aleksandriju, kur stahdiyahs preefschà Keisarislahm Majesteteem un bija brokastis. Keisars bija Japanes lentà ar Keisaru ordeni. Prinzis pasneedsa tahdu paschu ordeni ari Ironamantineekam. Kad bija pahrschrauzis fawà korteli, winu apmekleja Keisars. Behz tam prinzis darija wifites augstalahm personahm un tad us Keisara jachtas „Aleksandrija“ dewahs atpakat us Peterburgu.

— Finanzministerija apfweesch jautajumu par muitas usliffchanu us maijeem, las top iswessi us ahrsemehm ar labibu un tad atkal nahk atpakat tufschà.

— „Wald. Wehstnesis“ sino: Tautas apgaimoschanas ministra padomes lozellis firsi Wolkonstis (agraf Peterburgas kurators) ezejts par ministra palihgu, geheimrahtha Markowa weeta. — Teefas spreedums par flotes wisedoktoru Buschu Wisaugstaki apstiprinats; Andrejewa fods paweeplinats. — „Golofs“ stahsta, la fastahdotees fabeedriba ar 2½ milj. rublu leelu kapitalu deht kahrtigas braukafschanas ar twaikoneem pa upehm Sir-Darju un Amu-Darju un pa Arala esaru.

Ufaru un ulanu pulku pahrschschana par draguneem, las nesen no waldbibas nospreesta un tagad teel ispidita, no kara lectu pratejeem teel eeraudisita par loti gudru foli. Ufari un ulani kaintinà pa leelakai dalai lectaja ta faultos aukstos eerotfchus, sobinu un schschepu; bet schee eerotfchi tagadejohs kards masal swarigi. Dauds wairak war panahkt ar labeem schaujameem rihleem, las tahlu sneeds. Masas stinites un pistoles, kahdas lihds schim bij usareem un ulaneem, dauds masal lihds. Kreewu dragunu pulki turpreti nahkamibà wiszauri bish apbrunoti ar pilnigahm kahjnceku stinteem, la

ka draguni katra briedt warehs nolahpt no sirgeem un pahrwehstees par lahjneeku pulkeem. Tahs wineem dod leelu pahrswaru pahr wiseem ziteem pulkeem. Wini war dauds ahtraki pahr lahjneeku pulkeem aisseigtees us weenu jeb otru weetu un tad tomehr, sawa nofazita weeta nonahkufchi pahrwehstees par lahjneekem un padarit wifu, las lahjneekem eespehjam. (Winu wahja puje til ir, ka treschai dalai no wineem ikreisas japaleel pee sirgeem, ta ka til diwi treschadas war pahrwehstees par lahjneekem). Tomehr leetas prateji apgalwo, ka pehz schis reformas Kreewu jahtneeku pulki buhs pahr wifu zitu Europeeschu armiju jahtneekem tee pahralee, ja zitas walstis nesteigtoes schai sira darit pehz Kreewijas preekschimes.

Smokuska (Baretschu apgabals). No tureen nas mums peenahjis schahds sinojums: Schini wafara pee mums walda bahrgs faufums, tahds, kahdu otru sawa dsihwe ne-atminos redsejis; jo muhsu fehjumi schogad bes leetus ir ifauguschi un ifatawojuschees, ta ka augusta mehnescha fahkuma wifa labiba bija gatawa. Lai gan bes leetus augufe, tomehr naw gluschi fmahdejama; tikai pee isfufchanas masal nahf laula ka leetus wafara un graudi ir dauds fmalaki, no leela faules karstuma apspeesti; jo pee mums pirmais leetus un sawada laika pahrgroschanahs tilai notika no 8. us 9. augusta, bet pa wifu wafaru tilai kahdas leetus mahkonas tika redsetas, weenmehr bija deefigs faules karstums, no kam daschahs weetas pee lopeem kahdas fehrigas manitas, tilai zaur ruh-pigu gahdibu aiskaweja fehrigu leelaku isplahjumu. Tomehr pee mums pastahw kahda neisdeldejama laite, proti lahtschu un willu daudsums, las pat daschreis ir zilwekus netaupa. Par peemehru pastahstischu kahdu atgadijumu no pehrna gada. Kahds semneeks, las ar plofsteem bijis Niga un tur kahdu laiku nodsihwojis, tilai augusta mehnesi mahjas pahrnahjis. Pascha pehdejā wakara negribedams mahjas eet, tapehz ka zaur meschu ja-eet. Tschetras werstes attahlu pahrgulejis kahda zeema, rihtu agri uszehlees un dewees pa kahju zelinu taifni us mahjahm, bet pahri werstes nogahjis, eerandstija mescha leelu lahzi preekscha stahwam. Brihtinu palizis domadams, to nu darit, bet lahjis bes kahdas domaschanas dewees wirju pahrbihjuschamees semneekam, ta ka zits nekas ne-atlizees, ta tilai koka glahbschanu meslet. Kahpschana bija par wehlu, jo lahjis koka kahpuschu nokehris aij kahjas un ar tahdu spehku fitis, ta ka galwa us koka fahnehm neganti bijufe fahfpa. Lai gan nabagam leelas fahpes bijuschas, tad tomehr palizis gulot, ne wahrda neteidams un nekustedamees, kamehr lahjis pa weenu un otru pufi isostijis un trihs reisas ar sawu leelo lepu pa muguru usschahwis, tad aishahjis, pee kam semneeks ar leelahm fahpehm uszehlees un dewees atkal koka eekschā, kur tam lahjis us pehdahm bijis palak, bet tilai par to naw warejis koka eekahpt, kad par teewu bijis un zaur leelu kleeqschanu no mineta zeema, kur gulejis, laudis fahstrehjuschi un scho negantneeku aisdinuschu, pee kam semneeka dsihwiba tilufe taupita.

J. Gulbis.

Ahrjemes sinas.

Politikas pahrstats. Par jo swarigajeem notikumeem politikas fadsihwe runajot, wispirms japeemin beidsama laika notikumi Egipte. Ka jaw lasitajeem sinams, tad Angteem bija karofchana ar Egipteeschem, jeb taifnibu salot ar Arabi-beju un wina kara-pulkeem. Schis

Anglu-Egipteeschu karfch tagad titlab ka beidsees: Egipteeschu no Angteem tilufchi fakauti un wina wadonis Arabi-bejs faguhstis un wina kara-pulki no Angteem fakauti, Egipteeschu steidsahs pee Egiptes waldneeka jeb kediwa, tam issazit sawu ustizibu un padewibu; bet kediws ari sina, zil dauds winsch us tahdeem ustizibas un padewibas wahrdeem war palastees un tapehz ari Egipteeschu augstmaneem, las bija atnahkufchi wina Arabi-beja fakaufchanas deht apfweizinat, peesobodams fazija: „Ja gan, preeksch kahda mehnescha jaw buhtut tapat gawilejuschi, kad es buhtu faguhstis, ka tagad Arabi-bejs ir faguhstis.“

Par Arabi-beja faguhstischanu waram schahdas sinas pasneegt: Makserfona jahtneeki to zetu no Tel-el-Kebiras lihds Kahirai nojahja 30 stundas, aplenza Arabi-beja mahju un drihs pehz tam isnahja pats Arabi-bejs, pawadits no Tulbu-pascha, fazidams: „Es esmu Arabi-pascha un schis ir Tulbu-pascha.“ Ar to bija Arabi-beja padoschanahs beigta. Angli eenehma zitadeli, kafernas un polizijas eklas. Arabi-bejs nofuhitja pee kediwa wehstuli, kara winsch to luhds, lai winam peedodot, tapehz, ka winsch leelu noseegumu nodarijis, tomehr winsch kediwam peekodinaja, lai fargajotees no Anglu eenahfchanas Kahira, jo tee, proti Angli, tapat ispostischot Kahiras pilsetu, ka wina ispostijufchi Aleksandriju. Ka leekahs, tad Arabi-bejs, lai gan sawangots, naw wifu duhschu saudejis, bet pa to starpu wehl us Kahiru laidis pa telegrafu sinu, ka winsch tur drihs nonahfshot, tapehz lai ar wiseem kara-pulkeem us wina gaidot, pee tam winsch pawehleja, lai kahdu semes apgabalu, kur Anglu kara-pulki atradahs, appluhdinatu, bet Angli pasteidsahs, uskehra mineto sinu un ta no tam wairs neta nekadubja isdarit. — Ka jaw fazits, tad karfch Egipte tagad beidsees un Angli ir tee wihri, las jaw wairak labumus un eespehju Egipte buhs panahkufchi: daschahm leelwalstim schis Anglu panahkums gan naw pa prahtam, tomehr las notizis paleel notizis.

Turki no sawas pufes doma, ka Arabi-bejs til ahtri tizis pahrawarets, tapehz ka Turzijas sultans bija islaidis pasludinajumu, kurā Arabi-bejs bija apfihmets par nemeerneeku un dumpineeku, las pret sawas semes waldneeku fazehlees. Par Turziju reis runajot mums ari japeemin stribdas leeta starp Turziju un Greekiju robeschu deht. Schi stribdas leeta wehl naw islihdinatata, bet bes kahda eewehrojama dumpja beigsees, tapehz ka leelwalstis wehlahs to leetu us meeriga zela islihdinat.

To swarigo par Egipti un Turziju schim brihscham fazijufchi, ari kahdu wahrdu peeliksim par Bahziju. Bismarks, ka sinams, jaw wairak gadu par to ruhpejahs, lai waretu nodoschanas nastu nonemt no turigeem laudim, ihpaschi no muishu ihpaschneekem un to zaur daschadahm muitahm uskraut nabadsigakeem laudim. Bet ka is Bahzu awischu sinahm redsams, tad Bismarkam schis folis negrib isdotees.

Austreeschu awises pa leelakai dalai nerahda preeku par Anglu uswarefchanu Egipte, ta ka redsams nefakriht ar wina wehleschanos. Turprei Austreeschu waldiba, las gan warbuht flepeni dusmojahs, ahrigi parahda preeku par Anglijas laimie Egipte. — Austreeschu waldiba wedot ar Turzijas waldibu farunas par Bosniju un Herzegowinu. Austreeschu waldiba grihot, ka sultans pilnigi atfazitos no sawahm wirswaldneeku teesfahm par minetahm pawalstehm, ta ka Austreeschu waldiba waretu pilnigi faweenot Bos-

niju un Herzegowinu ar Austriju. Senak sultans us schahdahm Austrijas wehleschanahm ne aufchu nepagreesa, bet tagad laikam winsch ar Austriju farunas eelaidees.

Egipte. Par kauju pee Tel-el-Kebiras nahf schahdas shtakas sinas. Anglu spehls gatawojahs negaidot usbrukt Egipteeschem. Pulkst. 7 wakara tas dewahs zela no Kosafinas wisleelaka klufuma. Lai kahds nejauhschis flintes schahweens nepadaritu eenaidneekus usmanigus, generals Wolselejs bij pawehlejis, ka wisi saldati marschetu ar nepeelahdetahm flintehm. Saldati gahja diwi stundas no weetas zaur tuknesi, un tad weenu stundu atpuhtahs, pehz tam tee atkal gahja stundu lihds plst. 11, tad drufku atpuhtahs un atkal gahja lihds 1/2. Tagad tee bij nonahkufchi Tel-el-Kebiras tawuma un apstahjahs. Wineem atkahwa te diwi stundas atpuhtees un pa to laiku wirsneeki dewa sawas pawehles, lita peelahdet flintes un wifu fagatawot us usbruzeenu. Pulksten 4 Angli atkal dewahs zela un nonahja nepamaniti lihds paschahm Egipteeschu flanstim, kuras tee tuhli eefahla sturmet. Lihds tam laikam nebij notizis neweens schahweens un neweena Egipteeschu wakis nebij eerandstijufe Anglus. Astonpadsmitais Jhru pulks, 84. pulks un juhreas saldati atradahs pirmaja usbruzeju lihnija, tad nahja gwardija un Kalna-Skotu pulki. Pulksten 5 1/4 norihbeja pirmais schahweens un pehz tam gahja schaufchanahs no abahm pufehm, pee kam Angli arweenu sturmes fokeem gahja us preekschu. Tee pahrehja par plato grahwi, las bij rakts ap flanstim un uslahpa us schihm pehdejahm bes aptureschanas. Egipteeschu, las tur atradahs, tika pa leelakai dalai ar bajonetehm nodurti, til reti noschauti. Kreisahs flanstis tika pirmahs eenemtas no Treem, las pee tam pasaudeja wismasal kauschu. Wairak zeeta Anglu widus pulks, kura atradahs Kalna-Skoti un juhreas saldati. Egipteeschu leelgabali nepadarija Angteem gandrihs nelahdas flahdes: bumbas strehja dauds par augstu. Diwdesmit minutes pehz pirma schahweena wifas ahrejahs flanstis bij eenemtas, un kauschanahs eefahlahs eekschaja lihnija. Schi wiltahs til pahri minutes un tad Egipteeschu behdsa us wifahm pufehm. — Anglu saudejums, ja wiau ofzielahs sinas nemelo, loti mas, kad to fahlihdina ar leelo panahkumu. No teem 54 krituschu (tai pulka 9 wirsneeki) uu 342 eewainoti (tai pulka 22 wirsneeki). Egipteeschu saudejums esot 1500 krituschu jeb eewainotu. Buhtu Egipteeschu bijufchi usmanigaki un labaki pratuschi kautes un leetat sawus eerotfchus, Angteem uswara buhtu nahkufe loti gruhti un maksajufe dauds upuru, jo flanstis pee Tel-el-Kebiras bijuschas loti labas un stipras. Winas esot bijuschas ustaititas sem kahdu Prufschu wirsneeku wadifchanas un pamahzibas. Tapat ari wineem bijufchi leelgabali no wislabalahs sortes. Ko tas wifs lihdssejis, kad nepratuschi tos leetot? Lai Angli par sawu uswaru par dauds neuspustos, daschi it pareisi teem atgahdina wina pagahjuscho karu pret bureem Deenwidus-Afrika. Tur Angli katra weeta tika no scheem duhschigajeem un ismanigeem Hollandeeschu semlopjeem un medineekem fakauti. Uswaret tahdus jehru barus, kahdi Egipteeschu, naw pahral leels warona darbs.

Par kustonischeem, kas dsihwo tik pat semē, juhra, ka augstu kalnu galos.

Kas mums beeschi un pastahwigi preeksch azim atrodahs, us to flatamees ar masaku eewehribu un apdomibu. Zil dauds zilweku flatahs us

swaigschu debesi bei tabdas apdomibas, lai gan tik wareni leela skaitums atrodahs schai nepahrsklatama swaigschu debesi plaschuma. Mums pawisam naw tabda mehra, ar kuru waretu ismehrit debesi nebeidsamo isplatijumu. Par weenweenigo mehru warbuht la schi deretu tilai gaismas stari, kas weena pascha sekunde pahrskreen 42,000 juhdschu. Bet ari schis mehru muhs wed ne-ispraschana. Pehz Herschela aprechhina wareja gaisma no peena-zeta swaigschu libds muhsu planetei (semei) atkluht tilai 200 gadu laika. Saules stars (gaisma) libds semei wareja atkluht 8 1/2 minutis. Lai nu aprechhinajam, zil tabtu tad atstahs no mums peena-zeta swaigschu? Muhsu domas newar apnemt skaitli, kuru gaisma pahrskreen 24 stundu laika, — ko tad war domat par tabtum, ko stars pahreet tilai 200 gadu laika. Bet tur wehl naw isplatijuma gals. Ja mehru usstahs wirs peena-zeta swaigschu, tad mehru ceraudistu jannu swaigschu pasauli, un ja wirs tahm usstahs, tad atkal ceraudistu u. t. pr.

Zi la muhsu prahts newar apnemt tablahs swaigschu, tapat tas juht pee to dschwneeku ismellefchanos, kas apdschwwo muhsu semi. Bet sinatniba muhs ir usweduse us zeta, va kuru muhsu prahts war tuwotees besgalibai, lai waretu to ismeklet un isprost. Za zaur telefopu (tuwinaschanas-glahsi) atklahj muhsu azim toti masu dschwneeku noslehpumu; ar ta palihgu mehru tagad jaw waram to mehrit, kas fenlaidos pawisam nebij sarefsams. Pasauli ir dschwneeki, kas 2000 reisas pawairoti jeb paleelinati, rahdahs tilai la masu masa punktite.

Tilai leelos kustonius usluhdami, daudsi atstahj schos masos kustonischus bei cewehroschanas. Schee kustonischi (insuforiji), lai gan tee ir neredfami prastahm azim, tomehru dschwwo wirs semes no pat pasaulis radischanas un ir isplatijusches pa wisu pasauli, no karstahm semehm cefahlet libds paschahm faltahm weetahm un no augstu kalnu galotnehm libds pascham juh-ras dibenam.

Sem 78. semela platuma-grahda, ledum kuhstet, tapa atrasti masi, toti skaiti kustonischi. Us Montblanka kalna, 1800 pehdu augstumä, kur zaur leelu saltumu aug tilai fuhnas, ari dschwwo schee schizinee dschwneeki. Tapat aluinu oglis, kas gut dsiki seme un kur pawisam faule ne-aisnem, atrodahs schee kustonischi. Rahds Franzuschu kelmikis salihdsinaja gaisu, kas atrodahs 2000 pehdu augstumä, ar gaisu, kas atrodahs us Parises celahm un pagrads, un zaur to pahrschizinjahs, la gais, kur tas tilai eckulst, nes libds ar fewi olinas, kas pahrschizinhahs sehnuis, kad olinahm atgadahs weeta. Uhdni, ko mehru dseram, maissi, ko mehru ehtam, schis sehntes paleet par dschwweem kustonischiem. Schee kustonischi, kas ir til masi, la tos tilai zaur mikroskopu war manit, dara il brieschus tuhlfioschus brieschumus; tee padara postischanas, ko pateesi war salihdsinat ar fehrgu un badu, un tee ari ir, kas daschus mums ne-iffkaidrojamus brieschumus daba rahda.

Meeles jaw paschisim un sinastim, la tas ir wajadfigas, lai mihtla fazeltos. Meeles dara ruhgschanas un bei ruhgschanas newar zeltees nebs alus nebs wihnus. — Bet waj il kattris no mums ari sinahs, kas ihpaschi ir meeles? Ja mehru apraudfissim zaur mikroskopu meeku piliti, jeb ari wismasako dalinu, kahdu tilai ar kneepes galwinu waram aisiwert, kad ceraudissim tuhlfioschus dschwwo kustonischus, apaku lodischu isflata. Il kattris no scheeem kustonischiem barojahs, aug, dwascho un gahda par sawas zilts

wairofchanos. Winu leela augliba toti kricht azis. Kas nepaschis beesahs putas, kas pee alus jeb brandwihna ruhgschanas leen zaur spundes zaurumu ahra? Tahs putas spehji traulu gaisa usspert, ja tahm naw zauruma preeksch walejahs iseeschanas. Scho putu zelschanas ir kustonischi wairofchanahs. Za eet toti drihfi us preekschu; war manit la rodahs un aug. Te plauschanas laiks nahk pehji fehshanas.

Rahds, kas publejahs ar scheeem kustonischiem, eelika uhdni, samaisitu ar zukuru un zitahm sahlehmu, nezil meeku un ne-igä laika uhdens sahla ruhgt, t. i. sehntes faka augt un wairotees. Ja jaw weena kubil-itscha mehru atrodahs scho kustonischi wairak nekä 1150 miljons, zil daudsi tad to wajag peerastees kahdu stundu laika, wesela muzina ar ruhgschschu alu. Scho kustonischi daudjums us til masa gabala wed muhs tabda pascha ne-ispraschana, la wirs debesu isplatijums. Mehru redsam, la schee besgala masee kustonischi nem dalibu muhsu ikdeeniga dschwneeku un tamdeht naw ko brieschitees, kad dabas-pehtitaji tehre laiku un publejahs, lai waretu drihspahrgahjigo un paslehpito dschwwo ismeklet.

Wiewairak apbrihnojama ir schi darboschanahs juhra. Ari peeminams, la wina nem dalibu pee semes trihjeschanahm un kalnu isgahschanahm. Reingolds, Kubka beedris, pirmais usgahja 1780. gada, la daudjas no leela deenwidus okeana falohm ir zehlfuschahs tilai zaur koralu leelo wairofchanos. Schee kustonischi, kas til ko manami ar prastahm azim, usbuhwe apasch juh-ras weselus kalnus. Schee kalni top par fagineeku beekteem, jo tee ar sawahm galotnehm nereti sneedsahs libds pat uhdens wirsum, un fugis, us teem usbrauzot, paleet us weetas stahwot. Korals usbuhwe apasch uhdens klintis un padara daschas toti dsikas weetas par seklahm, ta la fagineekeem kattu reis no jauna jamehro juh-ras dsitums, lai winu fugis ne-ufectu us koralu klintim. — Zelahs koratu klintis pee klintis, it la fala; sahst us to laudis dschwwo; koratu fala pa laiku atkal nogrimst, laudis us tahs isnihtst, pa laikeem ne fala, ne laudis tai weeta wairs atrodami. — Odra nemasak sinama un apbrihnojama dabas israhdschanahs jeb parahdschanahs, kas ari zelahs no maseem kustonischiem, ir juh-ras mirdseschana. Laikam gan daschi no zeen. Klausitajeem buhs jaw dsirdejschi, la daschas wasaras-nattis juhra spigulo, la gar juh-ras malahm skraida ugungas sribpas un nodseest us smiltschu seklumeem; il pee kattras wilnu fassichanas schelbst dschwstees; ari juhmalas flapjahs smiltis mirds sem kahjahm, un juh-ras widu spigulo weseli uguns wainagi. To wiju padara mas apasch kustonits, kneepes galwinas leelumä, skaidri la stiklis. Weseli padebeschi, jeb labaki sakot, wesela scho maso kustonischi pasauli isplata kattris ap fewim, la sahle spihdoschais tahrpinsch, til leelu sposchumu, la juh-ras wirsa paleet libdsiga debesim, apklahthm ar swaigschu.

Scho kustonischi ahtra wairofchanahs ir til pat cewehrojama, la winu masahs meefas. Ehrenbergis isrechhinaja, la no weena pascha kustonischi (insuforiji) war 24 stundu laika weseles miljons rastees, bet 4 deenu laika 140 biljoni tahdu paschu kustonischi. Trepela semeslahrtä atrodahs weena kubil-asi 41 miljons toti masu kustonischi, kuru sawz gallionella distans un til pat masa semes-pita atrodahs 1,750,000 milj. zitas flakas kustonischi gallionella keruginea Trepela semes kahrtas atrodahs 40 pehdu dsikumä. Kam eegribetos, lai

faskaita, zil daudsi tur atrodahs scho maso kustonischi (insuforiji)! Bei schis semes kahrtas wehl ir zitas semes kahrtas, kuras ari gandrihji no kustonischiem ween pastahw. 1837. gada profefors Nekeius ismekleja kalna-miltu ihposchibas. Schos miltus Laplandeschu, dsika seemelli isleeta ehdeenä. Gandrihji wisi schee milti pastohw no kustonischi paleekahm. Winu leetu, sala jeb farkana uhdens krahfa daschas duhsties un dihtos — wirs tas zelahs no maseem kustonischiem.

Zi wesela fabeedriba no tahdeem augstem prahneekeem, kas scho kustonischi dabu un dschwwo it nopeetni luhro ispehtit. Baru bareem schee drofchee wihri kahp us wisaugstakeem un bailligakeem kalnu rageem. Us wisaugstakeem kalneem, kas iszelahs is muhsu semes gaisa ahra, kura schis apaschschahs semes dschwneeki wairs newar dschwwo, bet nihtst un ruhk kopä, ir klufiba un weentuliba. Leeli miltu-chrgi un konduri tur lidinajahs apkahrt un pahrschizinhahs briescham wehl daudsi tablaki pahrschizinhahm kalnu-galotnehm; ari stahwus us augschu kahpdama gaisa-straume tur briescham usrauj libds augschä daschas augu- un dschwneeku-sehklas; tomehru no scheeem te neweenam naw nekahdas paleekamas jeb eefschwojamas weetas. Pehz ih-fas islidinajachahs schee wisi greefchahs atkal atpakal us tahm robeschahm, kur schis semes gaisa sahlahs un schi dschwwo war atkal dabut sawus wajadfigus spehklus un mudribu.

Un ja nu wehl smalkati eefkatamees apasch-dschwwo, ko kalnu-rageji zaur sawahm raktuwehm mums deefgan gaischi atklahjuschi, tad te redsam atkal jannu dschwwo un jaunas dabas parahdschanas. Sahlraktuwä, pee Neemes, ir isurbis zaurums, 1926 pehdas dsichsch no juh-ras-uhdena wirsus rechhinate. Daudsi dsikati zilwela pehtidama azs wairs naw semes eefschä eefkatijuschs, ja to nepeenem klahst, la Dschems Rose juh-ras-dsitumu libds 25,400 pehdus ismehrodams, wehl ne-efot dibenu atrahdis. Kad nu apluhkrojamees no ta nupat minefa 1926 pehdas semes-dsituma us augschu libds Widus-Afrijas augstakahm kalnu galotnehm, ko par tahm augstakahm (26,400) us wiras semes-wirus tura, tad isnahk, kad mehru no muhsu semes-beesuma kahrtas paschitahm libds kahdahm 38,000 pehdahm, jeb gandrihji to 525 datu no semes-beesuma pusmehra.

Daschi dabas-pehtitaji, la Schlaginweis un Ehrenbergis, gan peerahda, la seemelös libds pascham polaru-ledum, augsto alpu-kalnu un gletscheru strehkos un Widus-Afrijas augstos kalnos (20,000 pehdas un wehl augstati) atrodot dschwwo augofchus radijumus (organisku dschwwo); tapat ari juhra, 9000 pehdas dsiki tos atrodot. Atkal ziti dabas-pehtitaji faka, la no schdeju lopineem masa sneegu-pelite ir ta pehdeja, kas dschwwo wisaugstati kalnos un wistah-laki polara galos. Un to atrodot til wehl us Schangberi kalneem un us Montblanku 12,000 pehdas augstumä; ari us Finsterarhornu un us Strahlek kalna muguru to redseja 10,000 pehdas augstumä.

Tagad efam par daschadeem kustonischiem, pa daschadahm semes-weetahm, pa augstu kalnu galotnehm un juh-ras dibena dsirdejschi; eefkatifimees nu ar fewischku wehribu apaschschemes dschwneekos.

Buhtu leela pahrschizinhahs, to peenent, la semes wirsus jaw buhtu robeschas wifseem dschwwoem un augofcheem radijumeem (organiskahm buhtehm), un la apasch semes zits nekahs wairs nebuhtu, la kapi, kapu-pagrabi, aufsta nahwe

un truhdeklī; la apakš semes wisa dšhwiba ir nomiruse. Tā nebuht naw wis. Apakš- semes wehl ir papilnam dšhwi un augošči radijumi — un daudsi no wineem fšo tumššo apakšsemes dšhwi netur wis tilai par flapstī- fchanahs organahm, lā muhfu peles, šurklas un ziti tahdi dšhwneeki, bet par ihpafchahm mahjahm, kur tee dšhwo un pehz kuras dabas tee ari ir raditi.

Ziti no tahdeem radijumeem, kas semes eel- fchā, waj nu mahfsligōs, waj no dabas radi- toš mahjoklōs atrodahs, dšhwo ari semes wirfū, lā: algi, ņuhni, un daschadi krabu- un tšchau- maka lukaini, lā: firneeki, krupji, tšchuhklas, fšlpaheni un wehl ziti maši grauseji lukaini. Zil tahd zilweku kahjas semes eelchā eefahpu- fchās, til tahfu ari fšee lukaini wineem gab- jušči pakaf, waj zaur fšraigahm un fšchir- bahm un watejahm almenu-fšarpahm, dšili, jo dšili fawās orgās eelidufšči un jawu laiku tur nodšhwo. Kur uhdeni no semes wirfus dšitumōs un semes eelchā eegahfchās, tur tee aines lihdi fšehklas, kas tur dihgst, aug un i- dodahs. Slawenais Aleksanders v. Humboldts usgabjis dšili semē eelchā alu, kuras struhglai- nahs feenas bij til baltās lā fneegs un kur ne weena zilwela kahja wehl nebija minuse; bet fšini pašchā alā wufsch ari usgabjis kaktōs fmalās tibhlinās no firneekteem (Usnea). Gre- nelē, pee Barises, urba artesijas alu, i kuras 1600 pehdas dšitumā, ar fšwahrpstu iswilka fnaufschu-luhnuš (behrus). Dšili semē, Adels- berga alās, ir atrasti fšlpahrau ismetumi. Se- mes-eelchā, leelajās struhglu-alās, mahjo ihpa- fšči radijumi, kas dšhwo un aug. Krainās un Birenejas kalnu-alās, lā ari Amerikas Kentuki alās, atrod leelu pulku tahdu brihnifschlu radi- jumu, kas nekur zitur fšahhdās weetas naw un lās pehz fawas dabas ari tur nebuht newar lahgi dšhwot. Bes tam tē wehl war peeminet Olmu (Proteus), it ehmigu radijumu Kraina Blanina alās un besazu-fšwi (Amblyopsis) See- mei-Amerikas Mamuta-alās. No alu lukaincem fšē wehl war fewifschki usšibmet besazu lukaini (Leptodirus Anopthalmus), besazu fšeni (Pha- langopsis), besazu firneeki (Stalita Blohrus) un besazigos tšchannata lumikus (Niphargus, Ti- tanethes).

Peē fšahdu semes-alu apmellefchanas un i- pehtifchanas eestahjās it fawadiga juhteliba un fšaufschaliga patifschana. Atfšchirts no wifās wiršpafaulēs dšhwes un gaisa, dšili semes-eel- fchā, tumšchā un nahwigā flufumā — kur ne- kahdu zitu trofšni nedšird, lā til ween křistat-

flaidra uhdena nopilefchanu no augfšeenēs gar fšofšči baltahm feenmalahm, un lās tad apaf- fchā, masās bedritēs fšakrahjahs — stahw no- kahpis zilweks, ar wehšlukturi waj fwezi rotā, fšaufschaligu un druhmainu domu pilnš, un brihnodamees flatahs us daschadigahm formahm un ehnam, lās tur beslaira un rehšina eega- dijufchahs, kuru iņselfchanōs neweens nesin, kad — peepeschi eeraug, lā pee teem no fwezes ugura ap-pihbeteem pihlareem, struhglahm, un feenmalahm laut lās fahl kufsteees — dšhws kufstōs kahds, diwfahrtigš un wehl jo fšau- fšchaligi ehmigš zaur milšigo ehnu, lās no fwe- zes uš feenmalahm křiht. Lās nu leen gar pih- lareem waj feenmalahm augfšchup waj ari sem- up, it lā lās, lai tam gan naw nekahdi redse- fchanaš fšepšči, gribetu ismukt no fwezes gai- fšchuma. Laikam tam kahda nojehgšchana no fwešchū-gaišchuma, waj no zilwela fmalās un trofšchūna. Zilwela ašs tam flatahs pakaf, gri- bedama redset, kur lās paleek; bet til ko lās nahf pee fšraigās, wufsch ker ar joni pehz ta firneeki ar baltahm kahjahm, bet — buh! tē no fšraigās islāifchahs jeb islez ahrā nejaulais alās-bubulis; ņlatitajam ašs isbišfchanaš iņkřiht fweze iņ rotahm ahrā un eekam to atkal usnem un eededsina, ir firneekis un bubulis pasudufšči — winu ihštena dšhwes-weeta — tumšchums — abus ir iņglahbuse. (Lurymal beigums).

Sibki notifikumi iņ Rigaš.

(Sleplawiba.) Mašlawas Ahr-Rigā Jaunā eelā Nr. 80 tika otrdeenu atrasts no- schnaugts zilweks, kas israhdiyahs par Frijzi Benze, pee Bahtes peerakstits un 33 gadus wezs. Pee lihla atrada wina kabatas grahmatu ar 16 rub- leem, tā lā bija jadoma, lā sleplawiba jeb no- schnaugšchana naw barita naudas dehl, bet weh- laf israhdiyahs, lā minetais Frijzis Benze nalti preefšch tam ar trihs tehwineem kopā bijis, kas winu naudas dehl nonahwejušči, bet laundari tilai 27 kapeikas makā atradufšči, jo nelaimi- gais bija drofšchibas deht toš 16 rublus šah- bakā eebahšis. Tee ir apjoetinati, uš kureem domā, lā wini nošegumu buhšchot padarijušči.

Peterburga, 1. septembri. Pee fšohdeen notifikchahs 2. 5-proz. preehmiju biletu 33. lofšchanaš leelatee winneņti křita uš numureem:

200,000 rbl. uš Nr.	18132-2.
75,000 " " "	3917-36.
40,000 " " "	12575-41.
25,000 " " "	14001-23.
3 winneņti pa 10,000 rbl. uš Nr.	16213-39, 3073-4, 9996-7.
5 winneņti pa 8000 rbl. uš Nr.	11267-45, 10568-31, 19331-12, 2968-5, 7204-36.
8 winneņti pa 5000 rbl. uš Nr.	16730-42, 12321

—49, 17346-43, 7526-18, 10306-27, 7857-23, 15435-46, 606-42.
20 winneņti par 1000 rbl. uš Nr. 5020-31, 111-23, 19826-9, 12332-7, 4487-7, 15960-8, 2326-13, 7037-50, 164-7, 16450-3, 12105-27, 15395-3, 211-46, 9721-9, 17013-28, 8642-33, 3891-8, 11680-39, 933-16, 14758-28.

Winneņti no 500 rubleem uš fšahšdeem numureem:

4 27	3767 33	8363 15	12497 47	16647 45
175 4	3844 32	8578 8	12634 4	16673 24
342 22	3896 13	8808 31	12645 9	16797 17
460 3	3928 10	8748 48	12735 12	16810 23
559 16	4035 13	8825 31	12739 27	16813 29
582 4	4090 16	8999 32	12761 1	16876 45
629 28	4296 3	9014 50	12797 15	16932 12
638 38	4303 46	9032 31	12849 33	16974 29
644 27	4320 44	9074 3	13023 28	17030 24
648 11	5039 14	9125 9	13075 5	17131 11
664 22	5054 43	9136 32	13085 21	17172 21
694 1	5054 45	9171 45	13116 20	17214 6
696 33	5181 36	9366 17	13316 23	17291 33
941 40	5389 22	9393 44	13346 1	17321 40
989 50	5422 43	9445 48	13370 20	17366 33
991 35	5560 2	9611 11	13406 20	17412 10
1039 47	5586 31	9639 39	13446 19	17787 1
1040 36	5604 48	9707 15	13573 47	17911 28
1170 25	5606 20	9713 49	13785 17	17944 18
1209 30	5649 21	9777 12	14014 25	17959 45
1240 36	5680 24	9988 39	14106 50	17986 34
1242 38	5753 42	10106 29	14227 48	18000 5
1329 31	5910 35	10346 34	14391 50	18058 21
1334 21	5916 46	10413 32	14558 26	18106 21
1347 30	5993 1	10437 1	14826 42	18158 28
1543 43	6013 35	10488 14	14856 44	18186 19
1625 49	6021 14	10762 20	14970 42	18198 9
1783 32	6056 43	10763 45	15133 32	18229 41
1811 50	6104 9	10780 13	15159 20	18574 6
1848 8	6121 14	10839 18	15301 22	18606 8
1900 2	6153 1	10958 28	15416 2	18697 49
1951 39	6197 27	10974 16	15448 11	18776 36
2123 6	6265 14	11011 22	15491 26	18820 8
2188 2	6505 16	11240 44	15543 8	18833 14
2193 7	6528 28	11241 33	15637 5	18860 28
2208 48	6650 28	11284 6	15689 30	18867 47
2271 25	6769 1	11338 43	15833 32	18916 36
2338 29	6884 43	11353 30	15842 23	19100 15
2429 20	6994 3	11431 12	15860 27	19108 26
2477 30	7101 23	11673 40	15962 30	19108 35
2638 19	7349 45	11710 30	16189 9	19113 41
2639 46	7354 38	11819 13	16211 13	19243 39
2656 26	7471 30	12017 15	16244 4	19249 27
2811 29	7607 20	12020 7	16246 21	19267 35
2864 14	7680 21	12040 2	16291 8	19336 48
2876 50	7760 4	12055 41	16331 37	19354 33
3113 2	7809 9	12093 42	16392 26	19367 11
3148 4	7886 10	12153 11	16440 34	19564 21
3200 17	7899 35	12211 32	16448 13	19574 17
3256 27	7979 22	12316 41	16485 36	19697 11
3546 46	8019 6	12398 31	16571 18	19853 30
3711 16	8316 15	12473 33	16611 44	19961 50

Deewa-falpoņchana Rig. basnij.

Swehtdeen, 12. septembri.

Sehlabā basnijā:	Spreiditš pulstien 10 mahj. Gofš.
" "	" " 12 igaum. Zind.
Petera basnijā:	" " 10 mahj. Lüttens.
" "	" " 6 mahj. Boelchau.
Domes basnijā:	" " 10 mahj. Werbatuš.
" "	" " " " " "
Jahnu basnijā:	" " 9 l. m. Beqrth.
" "	" " 2 l. m. Balter.
Gertrudes basnijā:	" " 10 w. m. Gilbe.
Jefus basnijā:	" " 9 l. m. Hafen.
" "	" " 2 w. m. Bergmann.
Mahrtinu basnijā:	" " 10 l. Rählbrandt.

Rihs 9. septembrim atnahufšči 1965 fugi; aifgabj. 1926 fugi.

Atbilbofchais redaktors: Ernšt Plates.

Studina jumi.

Singera original ņchujamas mašchinas

fawa loti teijamā deriguma pehz fšofšči peerahdijufchahs zaur to, lā winaš pagahjušchā gadā ween

wairaf nefa puš miljons,

t. i. 561,306, tapufchās pahrdotas, lās istaifā wairaf ne lā trefšo datu no wifās ņchujamo mašchinu produkšijas pafaulē. — Mašchinu labums un darbiba, winu praktiņtā eetaife, zaur kuru pastahwigi top pahrlabotas, fšņce- gušči fšo teijamo panahlumu, un Singera original mašchinas tilpat mahstureibai, lā ari wifseem amatneezibas noluhkeem padarijušči par patihlamahm ņchujamahm mašchinahm pafaulē. Winaš tagad pahrdod ar

jaunifdomateem minameem ņtahweem,

tareem preti wifseem ziteem ņtahweem, lās pa leelataf balai jaw pehz iņfa laila mehds eet ņtagi ruhšdami, ir tās eewehrojamaš labums, lā nelad ne- iņbiņti, pastahwigi eet klusu un ņtrahda til weegli, lā ari neppehzigas waj woz- jalas personas toš war leetat bes fewifschkeem publineem.

lad mašchinahm uš rotņklas un ņtahwā atrodahs blatus ņtahwofchā fabrikas ņhume; winaš few- pilnigas apgalwibas pahrdod par fabrikas zenahm un pret 1 rbl. nedekas nomafšu.

Ihtas tikai tad,
G. Neidlinger, Riga, Aleksandra bulwari 1.

Dubulti tibrutu, gaischi degošu petroleju

pahrdod lairā lairā wistehstakt
Karl Newermann un beedra
petroleja pahrdotawā pee Jauneem wahrteem.

Mehbeles

wifadas sortes iņ pafcha fabrikas, loti labi tai- ņitas, top pahrdotas lehtali nefa uš krahmu- turgus jaunajā mehbelu-magasinē Gelfch-Rigā, Rahrku-eelā Nr. 5, pretim Tuhuma bahnuņcham.

Sweeta-spainus

pa 15 kap. gabalā pahrdod pee Jahnu basn., pretim leelatahm basnijās durwim, fehtā.

Gruntsgabals

ar mafu mahis uš Baustas leelgela Nr. 18, Seepneel-falnā ir pahrdodams. Tuwalas ņinas turpat pee Anas Auderfon

Diwās mahis
ar leeleem gruntsgabaleem ir ar mafu emafšu un ar mafu nomafšu lehti no pir- mahs rotas pahrdodams. Klaptafas ņinas Suworin-eelā Nr. 14. pa 1 tr.

No Duhru pagasta valdības (Lutuma aprinkī) top tee šķeiti apalkšā ušfīmeti, šķi pagasta ložēki, tūri wairat gadus bes pašehm apfahēt blandahs un fawās trona un pagasta nodofchanas wehl līdš šķim šķeiti nawo atlib- dšīnajušči, līdš 2. oktobrim šķ. g. šķeiti uš- aīzīnati, jo pehž šķi termina taps ar wīneem pehž § 8 no 9. jūlija 1863. gada īslaišta pa- kes un pahtraktīschanas lītuma darīts.

Frih Berg. Frih Schwiping.
Gedert Janfowsh. Gust Eiering.
Frih Medoht. Jehlab Sproge.
Karl Kietel. Jehlab Krīsch Wills.
Krišā Sprohge. Nīkel Gūnter.
Peter Eprobge. Wille Pūlle.

Beidšot top wīfās pagasta waldeš un pilsehtu polītijas pašemīgi luhgtas, tos augšā mīne- tus galwās naudas parahndēkās bes rīstīgahm parahndīschanahm nepetūret.

Duhru pagasta walde, 16. augustā 1882.
Pagasta wejalais: P. Gulbe.
Pagasta str.: Needre. 1

Sludinajums.

Rīgas ekonomīsch-pahrwalde zaur šķo sīno namu un grūnt-īhpafchneekem Gēsch-Rīgā, ahpīfsehtās un Rīgas pilsehtas dalās, la trona imobilīn nodofchanas p. r. 1882. g. ir ja- ce- malfā līdš 30. septembr. šķ. g. pilsehtas lāfā, un la no teem, šķo wīwehlato malfafchanas terminu nolawejufchēem nodofchanu malfafa- fem tīte bes nodofchanas sumās wehl 1 proz. sīrahpes-naudas pa mehnešī no wīfās nenomalfafas sumās, un pretī newīs pehž nolawetu deenu flaitla, bet pehž lātra mehnešā 15tahs deenas par telofcho pilnu mehnešī apredīnats. Pehž oktobra mehnešā notezefchanas tīte tad wehl nenomalfafahs nodofchanas līdš ar sīrah- pes-prozentehm un īfeschānahm zaur īfīhla- fchānu no peenahīzīgahm teefahm peedfīhts.

Rīgā, ekonom.-pahrwalde, 17. augustā 1882.
N. 2153. 1

Liudeš-Birgales skolai ir wajadšīgs skolotāja palihgs.

Skolotāju ll. war peeteiltees un ušrahdīt leezī- baš-sīhmes Birgales mahīzīta muišā pec Z. W. Busch, mahīzīta.

Ēksamineerets skolotajs

war palihga weetu dabūt Littenes walsts skolā, Gulbenes draudfē. 2

Deenestmeita,

lās jaw ir deenejufe, atrod weetu lāhdā māfā famīlijā. Dapeeteizahs Ernst Plates drula- tāwā, Rīgā pec Petera bānīzās.

Naftswaftneeks,

wīsmīhlati īfdeenejīs unterofseerš, war peeteil- tees Ilgezeewā, Dinamīndes-eelā Nr. 49.

Preefch lāhdas kopel-jattš

top melletš pīleeris Stobu-eelā Nr. 57.

Pa nahfofcho rudens un seemas laitu pre- nem-šū sīmneekus ahrstefchānā sūbr- malā.

Dr. med. Otto Thilo,

Dubultōs, Karlēbadeš-eelā, blatus Lutera bājn.

Par sīnu

maneem andeš draugeem, la fchogad tapat lā- lātrā gadā no 1. septembra Salozes arih- was (Salzmünde) Martina fūnga spīh- kerōs pīrīschū meeschus, rudfus, līn- sehklas un līnus un pahrdofchū par wīleht- talo zenu fahli, fīlkes, petroleju un wīfās bodeš mantas. Eduard Kauping. 1

Rīgas hipoteku beedriba.

Uš 1. septembri noteiktā lāhrtīgā general-fapulzē nebīj beedri atnah- fufchi pīlnā fīfītlā, tā la fapulzi newareja noturet, tadehē top beedribas ložēki zaur šķo luhgti, lai atnahstu pehž statuteem noturamā

kahrtīgā general-sapulzē

pīrmdēem, 20. septembri šķ. g., plkst. 7 wakārā, Sw. Jāhna gīldeš augšchējā fahlē, bet eepreefch ir ja-īsnem eelāfchānās-sīh- mes uš šķo fapulzi beedribas kantori, lās top īfdotas īf deenas darba stun- dās no plkst. 10 līdš 2 p. p.

Turflahb top uš to norahdīts, la pehž statutu § 31 nofāzījuma šķi otra general-fapulze bes atnahfufcho beedribas ložēku daudsuma eewehro- fchānās fawās darīschānās nošpreebīhš.

Deenas-kahrtība:

- 1) Rewīfījās-komīfījās sīnojums,
 - 2) budšchets preefch 1883. gada,
 - 3) referwas-kapitala peemalfās nofāzījums preefch 1883. gada,
 - 4) preefchīlūmē, sīhmejotees uš general-fapulzes protokolu apleezību,
 - 4) 6 rewīfījās-komīfījās ložēku un 2 dīrekcījās weeteeku wehleščānā
- Dīrekcīja.**

G. Schönfeldta
tehrouda un sīhtu-preefchū pahrdotawa
leelumā
leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

peedahwā īf fawa leelā trahjuma wīfadus amatneku-rīhtus galdneekem, (dīschlereem), dīelwaneeem, zīwermoneem, bīlščū-ārtēseem, atlehdī- neekem, kolejeem, sīrodereem un kurpneekem no pašīstama lōti teīzama labuma, tad wehl jaunu, sefku un pelu-ohdas, galdā un kabatas-noščus, melkīora un jaunfudrōba ehdomas un tehīkarotes par pašīstami leh- tahm zēnahm.

STAHWAAREN G.S. WIEDERLAGE. KUPZWAAREN G.S. NIEDERLAGE.

Theodor Ed. Pynchlan'a

Strasdu-muiščā, Rīgas kofwīlnas manufakturas
noguldītawa
masajā Zuhku-eelā Nr. 1,

tura uš lehgera un peedahwā:

- adamas-dšījās 4 pawedeeneem, balīnatas un nebalīnatas,
- " " 6 " " wīfadās trahfās,
- " " 4 " " wīgonjās, weentrahfainas un lahfainas,
- " " 3 " " sīlibaltas un fārkani-baltas,
- 2-pawedeenu aūschamas-dšījās, nebalīnatas, balīnatas un trahfotas,
- " sčūjamās-dšījās lamolīschōs, balīnatas un melnas,
- daktš-dšījās, 2 un 5 pawedeeneem un līhmetu wati,
- gatawas fūngu-šēkes no wīgonjās, weentrahfainas un mustūretas.

Pagatawo pehž mehra:

šēkes un kapešēkes no deetfīneem un balīnatas kofwīlnas; tā ari no wīgonjās, trahfotas un mustūrotas.
Erikotāschas: fūngu apafschbīfās un jakas. 3

P. Perchendorff,

Kalku- un Šķuhnu-eelu stūhri Nr. 13.

Fabrīka un leelafais lehgeris no dahmu mehteleem.

- Rudenspaletos no dubultstōfā ar pūsfīhda atlasī garneereti par 725, 750 un 775 kap. gab.,
- rudenspaletos no laba dubultstōfā ar tīhrwīlnainu plīščū gar- neereti par 775, 800 un 825 kap. gab.,
- rudens un seemas-paletos no laba dubultstōfā ar tīhrwīl- nainu plīščū garneereti par 825, 850 un 875 kap. gab.,
- rudens un seemas-paletos no smalkā drapa ar plīščū gar- neereti par 900, 950 un 1050 kap. gab.,
- rudens un seemas-paletos no alpaka-welur ar astrachānu garneereti uš 1250, 1350 un 1450 kap. gab.,
- rudens un seemas hewloki, flāīstī garneereti, leelā īfwehlē,
- rudens un seemas-paletos no tīhrwīlnaina atlasā (jaunas modes pūkaina drāhna), flāīstī garneereti par 18, 20, 22 un 25 rbf. gab.

Tad wehl dabuju:

- frektu un palagu audeklus par 13, 15 un 17 kap. ol.,
- pūsaudeklus (dowlas) 9, 10 un 11 ol. par 1 rbf.,
- Peterburgas barkī wīdš platumōs 7, 7 1/2 un 8 ol. par 1 rbf.,
- leetus-šchirmjūs, pūswīlnainus, 140, 150 un 165 kap. gab.

Lühr un beedris,

fenat Lühr un Zimmerhol, Rīgā, leelā Smīlščū-eelā Nr. 7, tīrgo jaw 16 gadus ar sčūjamahm mafchīnahm, pašīstī smalkī lātra sīstemu un apstīle tabš īf wīdšlā- wenafahm fabrikahm pašau- lē. Mehš peedahwajam tā īhstī teīzamas preefch sīrodereem: Rhenania, Badenia, Uni- wersal A & B, wīfš ar wīdš-

jaunakeem pahrlabojuemeem, tā: patent-pafschpoletāju, rītena īfzēščānu un sweramo-lahju. — Tad wehl preefch famīlijū-wajadšības: Sīn- gera, Wheelera un Wīlsona, Saksōnia, Saksōnia Regia, Fī- delitas u. t. pr., tapat ari ar wīdšjaunakeem pahrlabojuemeem, tā: pa- tent-pafschpoletāju, pawedeena īfzēhleju, pawedeena-nogreejeju un pafschā- trīsdamū sčīberplati.

Wīlehtakās zēnas. Pīlnīgā apgalwofchāna. Zenu-rahdītās ra bīldehm bes maksas.

Weenīgā pahrdofchāna Kēngeraga fabrikas
līnu un pakulu dšīju,
tā ari balīnatu un nebalīnatu audektu, wīfš no lōti teī- zama labuma,
pa lehtakahm fabrikas zēnahm

R. Johu Hafferberg, Rīgā,

Kungu-eelā Nr. 12, ee-eeschāna no Kungu-eelas.
Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

Skolahm.
Sčampānjes-krihts dabujams pec Wīluma Wetterīcha, pec Petera bānīzās. 2

Kahds īhpafchums,
10 werfēs no Rīgas, uš Peterb. fchōfejās, ar 26 puhraw. aramas-semes, 24 puhraw. plāwu, 5 puhraw. ganību, 235 puhraw. mešā, ar wajadšīgahm dšīdwojamahm un fāmīneezības ehlahm apgahdātš, īf no bīhtwas rolas par peenemīgu zenu pahrdodamš. Tuwatās sīnas Grāwenbeīde pec Duglas esara, Rīgās turwumā, pec tagadejā īhpafchneela. Adrese wehstulehm: Heren G. Stōhinger, pr. Adr. G. Steinberg, Rīgā, Stadt ll. Sandstr. Nr. 9, 2

Pastcomnīschā (Klauenstein) pec Kofnefes teel pahrdoti brangi ahdēlu un
bumberu kofī. 1

Ar zītwekeem apradīs
stīrnas ahjīs
top melletš pīrkt Jelg. Ahr-pīlsehtā masajā Leh- ger-eelā Nr. 25.

Alīzefofchānās deht top lōti lehtī pahrdotš
1 sīrgs,
1 fāseton-wahgti, 1 kamanas, 2 sčoras un fufchēra apgehēbs uš wejābs Bauffās 2 fchōfejās, Lorna-lainā Nr. 27.